చీకటి

శ్రీమతి ఆ. వసుంధర

మేడమీద బాల్కనీలోనికి ఆరుమైళ్ల అవతలగా వున్న సముద్రం నిరంతరాయంగా చల్లని గాలిని పోస్తోంది. అక్కడక్కడా మిణుకుమనే తారల కాంతివలన పలుచబడ్డ చీకటిని ఆకాశమనీ చిక్కగా గడ్డకట్టినట్లున్న చీకటిని నేలనీ అనుకోవాలి తప్పించి మరేమీ కనపడదు ఆ బాల్కనీలో కూర్చుంటే. అంతకంటే గదిలో బార్ లైట్ మెత్తని వెలుగులో ఫాన్ వేసుకుని కూర్చోవటమే యిష్టం లలితకు. ఇప్పుడు నారాయణి కోరికమీదనే బాల్కనీలోనికి రావలసివచ్చింది. అందులోనూ లైటు తీసేసి చీకట్లో కూర్చోవటం తనకు ఎంతో యిష్టం అన్నది నారాయణి. రోజంతా తీరికలేకుండా పనిలో సతమతమైపోయిన మనసుకు చీకట్లో ఒంటరిగా కాస్సేపైనా కూర్చుంటేగాని బరువు తగ్గి స్వేచ్ఛ పొందినట్లుండదట! ఎన్నో ఏళ్లకు తరువాత కన్పించిన స్నేహితురాలిదగ్గర మొహమోటానికి వూరుకున్నదిగాని నిజానికి చీకటంటే ఏమాత్రం యిష్టం లేదు లలితకు.

వృద్ధరాజమాతలాగా యీ మేడలో రాజ్యం చేస్తున్న అత్తగారిని చూచిపోవడమనే మొక్కుబడి చెల్లించుకోవడానికి అప్పుడప్పుడు యీ వూరు వస్తుంది లలిత. ఈ 'రాక'లో విసుగ్గల్గించే విషయాలు అనేకం వున్నాయి. అందులో ముఖ్యమైనది వచ్చినప్పుడంతా 'వెలవెలా బైటచేరుతున్నావా? అని ముసలామె అడగటం. పిల్లలు కావాలని ఏడవటం లేదు లలిత. వాళ్ళు లేకుంటేనే సుఖం అనుకుంటోంది. అందుకే విసుగు. రెండో విషయం యీ మేడ. విశాలమైన గదులతో, ఎత్తుగోడలతో, పెద్ద బాల్కనీలతో యీ మేడను సగం ఆస్తి ఖర్చుచేసి యీ శ్రీపురంలో కట్టించాడు మామగారు. అది ఆయన చేసిన పెద్దబుద్ధితక్కువపని అనుకుంటుంది లలిత. ఇదే పదిమైళ్లవతలవున్న నెల్లూరులో కట్టించివుంటే ఎంత వుపయోగంగా వుండేది! ఎంత దర్జాగా వుండేది! పోన్లెమ్మనుకుందామంటే ఆ కట్టించటం వూరికీ చివరగా పూర్వాభిముఖంగా కట్టారు. సాయంత్రాలు బాల్కనీలో కూర్చుంటే లైట్లూ రోడ్డూ మనుష్యులూ కనబడితే బాగుంటుంది. కాని యిక్కడ చీకటి తప్పించి మరేమీ కనబడదు!

పదిరోజుల క్రితం నెల్లూరులో వుండగా తల సగం నెరిసిపోయిన లావుపాటి గుమాస్తాలాంటి మనిషి వచ్చి తాను నారాయణి భర్తననీ, తాసిల్దారుగా శ్రీపురానికి ప్రక్కనున్న వూరికి బదిలీ అయివచ్చామనీ, నెల్లూరు వస్తుంటే తనను తప్పకుండా చూసిరమ్మని నారాయణి మరిమరీ చెప్పిందనీ అన్నప్పుడు లలితకు సంతోషంతోపాటుగా నారాయణిమీద చాలా జాలికూడా కలిగింది. నారాయణికీ తన ఎదురుగా కన్పిస్తున్న మిజరబుల్ స్పెసిమెన్‌కీ ఎక్కడి సంబంధం! అనుకున్నది. ఎలాగూ తాను యింకో పది రోజుల్లో శ్రీపురం వస్తున్నాననీ అప్పుడు నారాయణిని కలుసుకుంటాననీ అతనితో చెప్పింది. చెప్పినట్లుగానే యిక్కడకు వచ్చిన మరునాడు సాయంత్రం నారాయణిని తీసుకురమ్మని కారు పంపింది.

కొంచెం స్థూలంగా ఏమాత్రం నాజూకు లేకుండా కన్పిస్తూ పెద్దగా మోటుగా మాట్లాడే నారాయణిని చూడగానే అంతకు ముందున్న వుత్సాహమంతా చప్పబడిపోయింది లలితలో. తామిద్దరూ కాలేజీలో బి. ఏ. చదివే రోజుల్లో నారాయణి బంగారు తీగలాంటి అందగత్తె; తనకంటే తెలివైనది! తియ్యని కలలాంటి భవిష్యత్తు గలది. యిప్పుడు?

ఈ మార్పు నారాయణిలో వచ్చిందా? లేక తనలోనే వచ్చిందా?

'ఆ దూరాన సముద్రం వుండాలి కదూ?' అన్నది నారాయణి పెద్దగా; మోటుగా, నిశ్శబ్దాన్ని చీలుస్తూ.

'ఊఁ' అన్నది లలిత. ఆ మోటుదనాన్ని భరించలేని చిన్న విసుగును దాచిపెడుతూ.

'మనం కాలేజీలో చదువుతున్నప్పుడు నీకు సముద్రమంటే చాల యిష్టం వుండేది' అన్నది నారాయణి ఒక గొప్పసత్యాన్ని అవిష్కరిస్తున్నట్లు.

లలిత మనసులో కొద్దిగా అశాంతి రేగింది. ఎదుటి వాళ్ల మనసుల లోతుల్లోకిపోయి కెలకటం నారాయణి మోటుదనానికి మరో చిహ్నంగా తోచి విసుక్కుంది. అవును...అప్పుడు తనకు సముద్రమంటే ఎంతో యిష్టంగా వుండేది. ఎప్పుడూ హోరుమంటూ శబ్దంచేస్తూ, అనంతమైన శక్తిని లోన యిముడ్చుకోలేనట్లు ఉరకలూ పరుగులూ పెడుతుండే సముద్రంతో ఏదో తాదాత్మ్యం పొందేది మనసు. ప్రాణం వున్నదా లేదా అన్నట్లుగా నిర్జీవంగా చైతన్యరహితంగావుండే తనను చైతన్య స్వరూపమైన సముద్రం అమితంగా ఆకర్షించింది. కాని, పెళ్లయ్యాక, యీ పది సంవత్సరాల్లో ఎప్పుడో తెలియకుండానే ఆ సముద్రంతో సంబంధం పోయింది. 'అంతకంటే ఎక్కువ చైతన్యం నాలోనే ఏర్పడటంవలన కాబోలు!' అని నవ్వుకున్నది లలిత.

'యిప్పుడు యిలాంటి ప్రొద్దుపోని వూహలకి వీలుండదు, నారాయణీ! ఎప్పుడూ క్లబ్బు, స్నేహితులు, పార్టీలు, పిక్నిక్కులు, సినిమాలు...తోచకుండా వుండటమంటూ వుండదు నాకు' అన్నది.

'అవును మరి...నీవు చాల లక్కీ' అన్నది నారాయణి మెచ్చుకోలు ధ్వనిస్తున్న స్వరంతో. వచ్చినప్పటినుండీ యింటినీ, వస్తువుల్నీ, తన సౌభాగ్యాన్నంతటినీ యింతింతలేసి కళ్లతో నారాయణి పరిశీలిస్తున్న విషయం లలిత గమనించింది. 'పాపం! తాసిల్దారు భార్య!' అనుకున్నది, తానూ ఫైర్ కంపెనీ రిప్రజెంటేటివ్ భార్య కాకమునుపు యిట్లాగే అనుకున్నది—మంచి సోఫాసెట్టూ, రిఫ్రిజిరేటరూ, కారూవుంటే ఆనందం అరిచేతిలో వుంటుందని! ఏడువందల జీతంనుండీ జాగ్రత్తగా కూడబెట్టిన డబ్బుతో అవన్నీ కొన్నారు. సుఖజీవనం కావాలంటే కావలసినవి యింకా ఎన్నో వున్నాయని తెలిసింది యిప్పుడు.

'అమ్మా, యీ పరుపు మంచివాసనే' అని గదిలోంచి కేక పెట్టింది నారాయణి మూడేళ్ల కూతురు జలజ. లలిత లోపలికి చూసింది. బూరుగదూదిలో మంచిగంధప్పొడి చల్లించి కుట్టించిన పరుపుమీది తెల్లని దుప్పటిని ప్రక్కకు తోసేసి మురికిబూట్లతో తొక్కి నాశనంచేస్తున్న జలజను చూడగానే కోపం వచ్చింది లలితకు. 'మానర్ లెస్ ఛైల్డ్' అనుకుంది విసుగ్గా. 'అమ్మా, పరుపంతా తొక్కి నాశనంచెయ్యకు, రా' అన్నది నారాయణి. ఆ పిల్లను యివతలికి రప్పిదామనే గట్టిప్రయత్నం చెయ్యకుండానే.

'అమ్మా, యీ పరుపు బాగుంది. మంచి వాసన' అన్నది జలజ యింకా ఎక్కువగా పొర్లుతూ. 'పోనీలే, చిన్నపిల్ల' అన్నది లలిత విసుగును కనపడనివ్వకుండా. అన్నదే చాలని నారాయణి పరుపును పిల్లకు వదిలేసి నిశ్చింతగా కూర్చుండిపోయింది. 'ఏం పెంపకం! ఏం పిల్లలు! క్రమశిక్షణాలేదు, పాడూలేదు. యింకా నయం, మిగతా ముగ్గుర్నీ యింటిదగ్గరే వదిలేసివచ్చింది' అనుకున్నది లలిత.

ఎదురుగ్గా అంతా చీకటి ఆ చిక్కనిచీకటీ పలుచనిచీకటీ కలుస్తున్నదూరంలో ఎక్కడో వుండాలి సముద్రం. పగటిపూట వెలుగు నింపుకొని మిడిసిపడే ఆకాశం చూపుమేర దూరమంతా ఆక్రమించుకొంటుంది. అప్పుడు పైర్ల పచ్చదనంతో నిండిన నేల కొంచెంగా పేలవంగా కన్పిస్తుంది. ఆకాశమూ నేలా దేనికది వేరుగా వుంటుంది. అవి కలిసేచోట సముద్రం వుండదు. చీకట్లోనే వుంది సముద్రానికి అస్తిత్వం.

'మా నాన్న పోయారు, తెలుసా?' అన్నది లలిత అకస్మాత్తుగా.

'ఆ, అల్లానా! I am very sorry, లల్లీ!' అన్నది నారాయణి జాలిగా. లలితకు తండ్రితోవుండే సంబంధం ఎంత గాఢమైనదో నారాయణికి తెలుసు.

ఇంత దూరానికి, ఆరుమైళ్ల దూరానికి, సముద్రపు హోరు వినబడుతుందా? ఇప్పడు యీ నిశ్శబ్దంలో అతిమెల్లగా మెదడును స్పృశిస్తున్న ఆ భయంకరమైన హోరు కేవలం తన వూహేనా? ఇదివరలో ఎప్పడూ వినలేదు యీ శబ్దాన్ని. ఎన్నో సార్లు యీ యింటికి వచ్చినా యిలా చీకట్లో కూర్చోవటంగాని సముద్రాన్ని గమనించటంగాని జరుగలేదు.

ఎప్పడో తాను చిన్నపిల్లగా వున్నప్పడు, నాన్న అనబడే మేరుపర్వతంమీద ఆడుకునే సెల యేరుగా వున్నప్పడు, తల్లి చాటునుంచీ తొంగి చూస్తున్న పిల్లిపిల్ల కళ్లల్లోని ఘనీభవించిన జీవ కాంతితో ప్రపంచాన్ని చూసినప్పడు ఎక్కడ చూసినా సముద్రమే కన్పించింది. బాపట్లదగ్గర తమ వూరికి దగ్గరగానే వుండేది సముద్రం. అప్పట్లో ఒక్కసారి కూడా సముద్రాన్ని చూడలేదు నిజానికి. కాని వూరి నిండావుండే యిసుకనేలా, వూరిబయటి నాగజెముడు పొదల్తో నిండిన యిసుక దిబ్బలూ, ఆ దిబ్బల్లో పరుగెత్తుతూ స్నేహితులతో ఆడుకున్న ఆటలూ; చెప్పా పెట్టకుండా ఆ యిసుక దిబ్బల్లో అక్క డక్కడా వెలిసిన దొరువులూ, ఆ దొరువులచుట్టూ పరిమళాలు వెదజల్లుతూవుండే మొగలిపొదలూ; ఆ పరిమళాల్లో నివసించే విషపు పాములూ, ఆ పాముల గురించిన భయంకరమైన వూహలూ; వూరి బయటి నాగారుబొమ్మ గుడికి వెళ్లటానికి యిసుకలో సన్నగా మెలికలుడులతిరుగుతూ పారే ఏటిమీది సన్నని తాటిదుంగను దాటుతున్నప్పడు, దుంగ ఒరుగుతుం దేమో—ఏట్లో పడిపోతానేమో అన్న అదుర్దా...అన్నీ కలిసి సముద్రమనే గాఢమైన అనుభవం నిలిచింది మనసులో. అప్పడు సముద్రమంటే పాములాంటి ఏరూ, మొగలిపొదల్లోని విషపుపాములూ కలిగించిన చిన్న చిన్న అదుర్దాతో కూడిన విశాలమైన అనంత మైన ఆనందమయమైన యిసుక. ఎక్కడ చూసినా యిసుక!...శ్రీపురానికి సముద్రం దగ్గరే అయినా, ఇక్కడ యిసుక లేదు; డబ్బు పండించే మట్టినేల వున్నది.

'మీ నాన్నగారు పోయి ఎన్నేళ్లయిందీ?' అన్నది నారాయణి.

గుర్తులేదు. గుర్తు లేనన్ని ఏళ్లయిపోయింది. సముద్రంలాగే నాన్నగారూ స్మృతిపథంలో లేకుండా జారిపోయారు ఎప్పడో, ఎల్లాగో! అమ్మ యివ్వ వలసిన ప్రేమనూ తాను యివ్వవలసిన రక్షణనూ రెండింటినీ తానే యిచ్చిన నాన్న!

సముద్రం చీకట్లోంచి మంచులాంటి గాలిని పోస్తోంది మీదికి.

'లోపలికి వెళ్దాం...మంచు కురుస్తోంది' అన్నది లలిత.

'ఇంకా కొంచెం సే పుందాం...యిక్కడ ఎంత బాగుంది!...నిన్ను చూస్తుంటే నాకు చాల అసూయగా వున్నది, లల్లీ...చక్కగా కొరున్నది నీకు. ఎన్నోసార్లు బీచ్‌కి వెళ్లివుంటావు కదూ?' అన్నది నారాయణి.

ఒక్కసారే భర్త నాగేష్‌తో వెళ్లింది లలిత. 'ఏ ముంటుందక్కడా? మెడ్రాస్ బీచ్ అను కున్నావా? మనుష్యులే వుండరు. బోర్' అన్నాడు. కాని లలిత బలవంతంమీద వెళ్లారు. ఇసుకలో నడుస్తుంటే లలితకు చిన్ననాటి జ్ఞాపకాలు వెలికి వచ్చాయి. 'మా వూరికీ సముద్రం చాల దగ్గర. మా వూరినిండా యిసుకే వుంటుంది' అన్నది. నాగేష్ చిత్రంగా చూశాడు. 'ఎందుకూ యిసుక? చిన్నప్పడు చూసిన యిసుకను చూడాలని యిప్పడు నన్ను యిక్కడకు యీడ్చుకొచ్చా వన్నమాట! సెంటిమెంటల్ యిడియట్' అన్నాడు. భర్త విసు గుతో లలితకూ ఆ పిక్నిక్ బోర్ అన్పించింది. తరువాత సముద్రాన్ని మరచిపోయింది. నిజంగానే నాగేష్ చెప్పినట్లు యిసుకలో ఏమున్నది?

ఈ చీకట్లో అన్నీ పనికిమాలిన జ్ఞాపకాలే వస్తున్నాయ్. నిష్ప్రయోజకమైన వూహలు. ఇప్పడు కావాలంటే ఎన్నిసార్లైనా బీచ్‌కి వెళ్లగలదు. కాని

యిక్కడి బీచ్‌లో ఏమీ లేదు. వట్టి బోర్ అని తెలిశాకా ఎందుకు వెళ్లటం?

'ఇహ లోపలికి పోదాం' అంటూ లేచి లైటు వేసింది లలిత. ఇద్దరూ లోనికి వెళ్లారు.

నారాయణి గదిలోని వస్తువులన్నింటినీ పరిశీలనగా చూస్తోంది. 'ఈ సోఫా సెట్టు చాలా బాగుంది' అన్నది. 'మేము క్రొత్త గ్రాడెజ్‌సెట్ కొనుక్కున్నాము. ఈ పాత టేక్‌వుడ్ సెట్ యిక్కడ వేసేశాం' అన్నది లలిత కొంచెం గర్వంగా.

పరుపుమీద పడుకున్న జలజ కుడికాలు బారుగా చాపుకొని చూచుకుంటూ 'అమ్మా, నా కాలు చూడు...ఎంత పెద్దగా వున్నదో' అన్నది. 'అవున్లే' అన్నది నారాయణి క్రిందనున్న తివాచీని చూస్తూ పరధ్యానంగా. 'చూడమ్మా, నా చెయ్యికూడా ఎంత పెద్దగా వున్నదో' అన్నది జలజ చేతిని బాగా ముందుకుచాపి. 'అబ్బ, దీనితో ఒకటే గొడవ!' అని విసుక్కుంది నారాయణి. 'దీనికీ వాళ్లన్నకూ నాలుగేళ్లు ఎడం వున్నది. ఇద్దరికీ నిముషం సరిపడదు. వాడంత పెద్దకావాలని దీని ఆశ' అన్నది లలితతో.

లలిత నవ్వి మళ్లీ ఆలోచనలో పడిపోయింది... నారాయణి తనకున్న వస్తువుల్ని చూసి గొప్పగా వున్నాయనుకుంటోంది. కాని నారాయణికేం తెలుసు, తనకు లేనివీ కావలసినవీ ఎన్ని వున్నాయో! రెడ్డిగారి భార్యకులాగా యింట్లో ఎప్పుడూ పదిమంది పని మనుషులుండాలి. క్రింద వొకటీ పైన ఒకటీ రిఫ్రిజిరేటర్లు, ఏర్‌కండిషనరూ, ఏడాదికో క్రొత్తమోడల్ కారూ వుండాలి. ఎప్పుడో ఒక నాటికి అన్నీ సంపాదించి తీరాలి. అప్పుడుగాని కలగదు తృప్తి.

'నేను పెద్దయినాక యిన్నిన్ని పెన్సిళ్లు కొనుక్కుంటాను...అన్నకంటే ఎక్కువ' అన్నది జలజ.

'అప్పుడు అన్న పెన్నులు కొంటాడు. అవి కావాలని ఏడుస్తూ వుంటావు అంతే' అన్నది నారాయణి. జలజ అమాయకతకూ, పసితనానికీ యిద్దరూ నవ్వుకున్నారు. జలజకూడా నవ్వింది.

'నేను పెద్దయినాక గదినిండా బెలూన్లు కొనుక్కుంటాను' అంటూ పరుపు వాసనపీల్చి వూహాగానంలో పడిపోయింది జలజ.

'ఇది వాళ్ల నాన్నకు చాలా ఫేవరిట్, తెలుసా? ఆయనలాగే ఎప్పుడూ వూహాలోకంలో విహరిస్తూ వుంటుంది...ఆయనంటారుకదా, పిల్లలే భగవత్స్వరూపాలు; యీ ప్రపంచంనుంచీ మనిషిని రక్షించే శక్తి పిల్లలకే వున్నదీ అని...నీకూ్కడా ఒక బిడ్డ వుంటే బాగుంటుంది...' అన్నది నారాయణి లలితను పరీక్షగా చూస్తూ. మాటలంటున్న నారాయణిలో యింతవరకూ కన్పించిన అసంతృప్తి స్థానంలో ఏదో నిండుదనం కన్పించింది.

లలితకు నారాయణిమాట నచ్చలేదు. ఈ విధంగా తన ఆధిక్యం నిరూపించుకోవా లనుకుంటున్నది కాబోలు అనుకున్నది. తమాషాగా మూతీ ముక్కూ విరిచింది. 'ఆ మాటనకు తల్లీ, ఏదో సుఖంగా వున్నాను యింతవరకూ...ఎక్కడ చూచినా పందుల్లాగా కని పడేస్తున్నారు పిల్లల్ని. పిల్లలంటే వుత్త బరువు బాధ్యతలేగాని క్షణం విశ్రాంతి వుంటుందా ఆ తరువాత?...ఆ భగవంతుడి సంగతి నాకు తెలియదుగాని నాకు మాత్రం యిదే బాగుంది' అన్నది మురికైపోయిన తెల్ల బెడ్‌షీటును చూస్తూ.

ఆ లావుపాటి గుమాస్తాలాంటి ఆయనకు మురికి బెడ్‌షీట్ల కంటే యితరం ఏం తెలుస్తుంది? ప్రపంచంలో ఎన్నెన్ని భోగాలున్నాయో ఎలా వూహించగలడు, పాపం! గంధపు సువాసనలీనే పరుపుమీద పడుకోవటం ఎంత సుఖంగా వుంటుందో ఎలా తెలుసుకోగలడు! లలిత నవ్వుకుంది.

జలజ లేచి వచ్చి నారాయణి మెడ కావలించుకొని వేళ్లాడుతూ 'అమ్మా, నాకు నిద్దరొస్తుందే, యింటికి పోదాం' అన్నది.

'ఇంతసేపూ యీ పరుపు మంచి వాసన అన్నావుగా. యిక్కడే పడుకో' అన్నది లలిత నవ్వుతూ.

'వూహూ...యిక్కడ పడుకోను...నాకు నిద్దరొస్తుంది...నాకు నాన్న అన్న అందరూ కావాలి...' అంటూ తల్లిని ముందుకు లాగింది. కూతుర్ని పొదివిపట్టుకొని ముద్దు పెట్టుకుంది నారాయణి.

'పోదామమ్మా...మరి ఆంటీకి టాటా చెప్పు' అంటూ లేచి నిల్చున్నది.

ఇంతలోనే పాలేరు సుబ్బడు వచ్చాడు. 'అమ్మా, ఏందో టెలిగ్రాం వచ్చిందంట. పోష్టు జవాను వచ్చాడు' అన్నాడు. లలిత సంతకంచేసి తీసుకున్నది. 'నాగేష్ ఇన్‌వాల్వ్‌డ్ సీరియస్ కార్ ఏక్సిడెంట్. అడ్మిటెడ్ జనరల్ హాస్పిటల్—శేఖర్' అని చదువుకున్నది. కాగితాన్ని అట్లే చూస్తూ వుండిపోయింది.

లలిత మొహం చూస్తున్న నారాయణి అనుమానంవచ్చి లలిత చేతిలోని టెలిగ్రాం తానే తీసుకొని చదివింది. 'అయ్యయ్యో, ఎంతపని జరిగింది!... ఏమీ ప్రమాదం వుండదులే, భయపడకు' అంటూ ఓదార్పుమాట చెప్పింది. లలిత మాటా పలుకూ లేకుండా కూర్చుండిపోయింది. 'వెంటనే నెల్లూరు వెళ్ళాలికదా...అత్తగారికి చెప్పాలి...డ్రైవరుకు కబురు పెట్టనా?...' అంటూనే సుబ్బడిని పిలిచి విషయం చెప్పింది నారాయణి. సంగతి విన్న లలిత అత్తగారు ఏడుస్తూ పైకివచ్చింది. 'అసలు టెలిగ్రాంలో ఏమని వుందీ?...' అని కనుక్కున్నది. 'మొండిశిలలాగా బతుకుతున్నదానికి యీ వయసులో యీ కష్టంకూడా పెట్టావా భగవంతుడా!' అంటూ సన్నగా ఏడుస్తూ తల పట్టుకు కూర్చుండిపోయింది. 'డ్రైవరు అన్నం తింటున్నాడు. కారు వెంటనే రెడీ చేస్తాడు' అని వార్త పట్టుకొచ్చాడు సుబ్బడు. ముసలమ్మ ఏడుస్తూనే యిల్లు తాళం వెయ్యడానికి క్రిందికి వెళ్ళింది.

లలిత బాధకాని ఆదుర్దాకాని అంటని ఒక అసామాన్యస్థితిలో వుండిపోయింది. మనసు చిక్కగా గడ్డకట్టిన చీకటిలా అగోచరమైపోయింది. యాంత్రికంగా పెట్టె సర్దింది. పర్సులో డబ్బు చూచుకున్నది. కిటికీదగ్గరకువెళ్ళి బయట చీకట్లోకి చూస్తూ నిలుచుంది. అకారణంగా తండ్రి గుర్తుకు వచ్చాడు...అప్పుడు ఆయనకు జబ్బుగా వున్నదని మేనత్త వుత్తరం వ్రాయించింది. వుత్తరం చూసిన లలితకు దుఃఖం వచ్చింది. బరువు తీరేట్లుగా ఏడ్చుకున్నది. ఆయనకు తానొక్కతే కూతురు. చిన్నతనంలోనే తల్లిని పోగొట్టుకున్న తనను కడుపులో దాచుకుని పెంచాడు. ఆయినకు కావలసినవాళ్ళు యిహ ఎవ్వరూ లేరు...ఎవ్వరూ లేరు...ఆ జబ్బు త్వరగా తీరేదికాదు. నెలల తరబడి మంచంలో వుంచేది... 'ఏం చేసేది......ఏం చేసేది?' అనుకుంది అయోమయంగా. ఏమీ చెయ్యలేని నిస్సహాయతలో ఆలోచనలేని అయోమయంలో ఎంతోసేపు ఏడ్చింది. వాన వెలిసిన తర్వాతి ఆకాశంలాగా మనసు తేటబడి చురుకుదనాన్ని పొందింది...'తాను నాగేష్ భార్య. ఈ యిల్లూ, యీ జీవితం నాగేష్‌ది. దీనిలో జబ్బుగా వుండే లలిత తండ్రికి స్థానం వుండదు' అనుకున్నది. లలితకు ఆ క్షణంలో మనసు కఠినాతికఠినమైన పాషాణంగా మారిపోయింది. నాగేష్ వచ్చాడు. ఉత్తరం చూసి 'ముసలాయన పెన్షన్‌డబ్బు వుందిగా, ఇంకేం, ముసలమ్మదగ్గర చేరింది. చెయ్యనీ, అదీ మంచిదేలే' అన్నాడు. లలిత మాట్లాడకుండా వూరుకుంది..................

నారాయణివచ్చి లలిత భుజంమీద చెయ్యి వేసింది. 'భయపడకు' అన్నది.

'నాకు ఎవ్వరూ...ఎవ్వరూ...లేరు...' అన్నది లలిత. గొంతు కొద్దిగా ఒణికింది.

'ఇప్పుడేమైందనీ...బాగానే వుంటారులే...... ధైర్యంగా వుండాలి' అన్నది నారాయణి.

లలిత చీకట్లోకి చూస్తూ వుండిపోయింది... తరువాత పదిహేను రోజులకు ఒక వుదయాన టెలిగ్రాం వచ్చింది. 'నాన్నకు చాలా సీరియస్‌గా వున్నది' అని. అంతా అయిపోయి వుండొచ్చని లలితకు తోచింది. కాని ఏడుపు రాలేదు... మొద్దుబారిపోయిన మెదడు సుఖదుఃఖాల కలితమైన ఒక అనిర్వచనీయమైన స్థితిలో వుండిపోయింది. ఆలోచనలు తనతో సంబంధం లేనట్లుగా ఎక్కడినుంచోవచ్చి ఎక్కడికో పోతున్నాయి గడ్డకట్టిన చీకటిలాంటి మెదడును కదిలించకుండా. అక్కడ ఏడవటం వగైరా గందరగోళం వుంటుంది కాబోలు అనుకున్నది. ఇల్లూ అదీ అమ్మాలి కాబోలు, పదివేలవరకూ డబ్బు వస్తుంది అనుకున్నది. ఇద్దరూ కారులో బయల్దేరారు. కనీసం ఆరు గంటల ప్రయాణం వుంది. మధ్యలో కారాపి మంచి హోటల్లోకి వెళ్ళారు. 'అక్కడ పరిస్థితులు ఎట్లా వుంటాయో. కడుపు

నింపుకొని వెళ్తే మంచిది' అన్నాడు నాగేష్. రెండు స్పీట్లూ 'వేడి వేడి పకోడీలూ, ఐస్క్రీం తీసు కున్నారు. పకోడీలు వేడిగా కరకరలాడుతూ చాలా రుచిగా వున్నాయి. మాంగో ఐస్క్రీం అంటె లలితకు ఎంతో యిష్టం. ఎందుకో ఆ నాటి రుచీ, అనుభవం అట్లాగే మనసులో హత్తుకుపోయాయి. వూరికెళ్ళేసరికి తండ్రి వుదయమే చనిపోయారనీ, ఆయన శవం తనకోసరమే వుదయంనుండి ఎదురు చూస్తున్నదనీ తెలిసింది....

లలిత వెనక్కు తిరిగింది. లైటు వెల్తురు కరుగ్గా తగిలి కళ్ళు కుంచించుకు పోయాయి. గభాల్న నారాయణి చేతులు పట్టుకుంది. 'నీవూ నాతో నెల్లూరికి ఒస్తావా, నారాయణీ...నాకు ధైర్యంగా వుంటుంది...' అన్నది. 'ఓ, తప్పకుండా... తప్పకుండా...' అన్నది నారాయణి బిత్తరపోయి చూస్తూ.

ఎడారిలాంటి మనసులోనికి సముద్రపుగాలి వీచినట్లూ ఒంటరితనంలో తోడుదొరికినట్లూ అన్పించింది లలితకు. 'థాంక్స్, నారాయణీ, మెనీ థాంక్స్...నీవు నా కెంత సహాయం చేస్తున్నావో నీకు తెలీదు' అన్నది. కొంచెంసేపు వూరికేవుండి పోయాక అకస్మాత్తుగా 'నీవు ఎప్పుడైనా వేడి వేడిగా కరకరలాడే పకోడీలుతిని మాంగో ఐస్క్రీమ్ తిన్నావా?...బాగుంటుంది' అన్నది.

నారాయణికేమీ అర్థం కాలేదు. 'లలితా! ప్లీజ్' పిచ్చి ఆలోచనలు చెయ్యవద్దు. ధైర్యంగా వుండాలి...కొంచెంసేపు మెదలకుండా పడుకో'' అన్నది.

లలిత కళ్ళల్లో తడిమెరిసి, పెద్దముత్యాలుగామారి చెంపలమీదికి జారింది. 'ఒద్దు...ఒద్దు... తొందరగా వెళ్ళాలి...ఆయన చాలాబాధపడుతూంటారు' అన్నది.

తననుండి వేరుగా నిలిచివుండిన గడ్డకట్టిన చీకటిలాంటి మనసు కరిగిపోయి, తనతో సంబంధం లేనట్లుగా ఒచ్చిపోతున్న ఆలోచనల్ని లోనికి లాక్కుంది.